

Skade ikke alene for den enkelte Skatteyder, men for hele Kommunen. Fremskridtet i en Kommune kommer først, naar Demokratiet bliver medbestemmende i alle Anliggender vedrørende Kommunens Styrelse, og derfor vil jeg tillade mig at anbefale det foreliggende Forslag til videre Fremme.

Indenrigsministeren (Bramsen): I Anledning af det foreliggende Forslag og de Udtalelser, som ere faldne, ønskede jeg gerne ogsaa at sige nogle Ord, og jeg vil da begynde med nogle Bemærkninger til det ærede Medlem for Vejle Amts 2den Valgkreds (E. Sørensen). Den første Del af det ærede Medlems Foredrag indeholdt en Kritik af det fremsatte Forslag og det en Kritik, som jeg ganske vist tror er vel begrundet, saa meget mere, som det ærede Medlem jo selv er med til at stille Forslaget og næppe vilde have fremført denne Kritik, naar han ikke havde erhvervet sig den Overbevisning, at de paagældende Mangler virkelig vare til Stede. Den anden Del af det ærede Medlems Foredrag kan jeg derimod ikke være enig med ham i. Det ærede Medlem gjorde gældende, at der i 50 Aar ikke havde fundet Reformer Sted paa dette Omraade. Der har i Grundloven været lovet kommunalt Selvstyre under Statens Tilsyn, og dette Løfte er blevet indfriet ved Ordningen i 1868, den nu gældende Lov. Det er altsaa ikke en Ordning, der skriver sig fra 1661, efter hvilken Købstæderne nu blive styrede, men det er en Ordning, der skriver sig fra 1868, efter at det var lykkedes at komme til Enighed om en Ordning i Overensstemmelse med Grundlovens Løfteparagraf i saa Henseende. Købstadkommunallovens § 2 henviser til en forandret Ordning, naar Administration og Retspleje en Gang blive skilte fra hinanden. Dette er noget, som i og for sig slet ikke behøvede at have staaet i Loven, eftersom det er en Selvfølge, naar denne Eventualitet bliver til Virkelighed, men dette er jo noget, som endnu ikke er sket til Dato. Jeg havde i øvrigt tænkt mig, at man, naar man nu igen i 1899 var kommen med dette Forslag, vilde være kommen med et Forslag, der var noget anderledes affattet end det Forslag, der forelaa i 1895, eftersom der ikke er nogensomhelst Udsigt til, at det skulde kunne lykkes at gennemføre et Forslag som det, der den Gang blev fremsat. Der blev den Gang fremført saa vægtige Indvendinger derimod, at det forekommer mig, at der var al Anledning til enten nu

at imødegaa disse eller at indbringe et Forslag, der var væsentlig forskellig fra det, der den Gang fremsattes. Jeg skal dog tilføje, at det ikke er undgaaet min Opmærksomhed, at der er en Forskel mellem det daværende Forslag og det nu foreliggende, idet der i § 3 er føjet til: „Ved særlig Lov bliver at bestemme, hvorledes den af Borgmesteren udøvede Tilsynsmyndighed efter Loven af 26de Maj 1868 § 12 skal besørges.“ Det blev nemlig med Styrke fremhævet, den Gang Forslaget fremsattes i 1895, at man, naar man afskaffede den kongevalgte Borgmester i Købstæderne, samtidig vilde afskaffe det Statstilsyn, som grundlovmæssigt skal finde Sted. Nu tænker man at komme ud over denne Vanskelighed paa den nemme Maade, at man vil have det indført i en særlig Lov, at Ordningen af den Tilsynsmyndighed, der er tillagt Borgmesteren, skal finde Sted ved en særlig Lov. Det forekommer mig imidlertid, at dette næsten er daarliger end det, der tidligere blev forkastet, idet det i Virkeligheden viser, at Forslagsstillerne have været ude af Stand til at fremsætte noget Forslag om Ordningen af denne Tilsynsmyndighed, havde man kunnet det, vilde man nemlig have fremsat Forslag derom i denne Lov, og det har man ikke gjort. Man siger blot, at det er en Sag, der skal ordnes ved særlig Lov, endskønt man slet ingen Garanti har for, at der kommer en saadan særlig Lov. Dette kan være meget længe, især naar man betænker, at der hengik 20 Aar, før Købstæderne fik kommunalt Selvstyre, efter at Grundloven havde bestemt, at dette skulde ske, og hvis man ikke blev enig om en saadan Lov før efter længere Tids Forløb, vilde der i Mellemtiden være tilvejebragt en Tilstand, som netop vilde kunne betegnes som ikke grundlovmæssig. Naar de ærede Forslagsstillere ikke have stillet Forslag om Tilsynsmyndigheden, er det ganske sikkert, fordi — det erkender jeg fuldt ud — Vanskeligheden ved at tilvejebringe det Tilsyn, som Grundloven fordrer, er saa overordentlig stor. Alle de Forslag, som i denne Henseende ere blevne fremsatte, ere blevne forkastede. Man har foreslaaet at lade den nuværende kongevalgte Borgmester fungere som tilsynshavende og lade ham indtage Sæde i Byraadet sammen med de andre, men denne Løsning har man ment ikke kunde gaa an. Man har foreslaaet at henlægge Tilsynet til Amtmanden, men man har med Rette ved de forskellige Lejligheder, hvor denne Sag har været fremme, svaret, at det vilde blive for be-